

Kotipeuran kotihoidon riskit ja niihin varautuminen

1. Omavalvonta

Kotipeuran kotihoitoon on laadittu Yksityisen terveydenhuollon omavalvontasuunnitelma. Kotihoidon omavalvontasuunnitelma tarkastetaan vuosittain ja päivitetään toiminnan oleellisesti muuttuessa.

Omavalvonta on asiakasturvallisuuden perusta. Omavalvonnalla tarkoitetaan lakiin perustuvaa velvoitetta valvoa omaa toimintaansa. Kotipeuran kotihoidon palveluista vastaa Peurankallion johtaja. Hän huolehtii yhdessä Kotipeuran henkilökunnan kanssa kotihoidon suunnitelmallisuudesta, sopimuksenmukaisuudesta ja kehittämisestä toiminnan tarpeiden mukaisesti. Omavalvonnassa on kyse koko Kotipeuran työyhteisön toteuttamasta jatkuvasta toiminnan laadun varmistamisesta ja kehittämisestä. Omavalvonta on myös osittain jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä palveluiden jatkuvuuden varmistamista.

Kotipeuran kotihoidon yksityiset asiakkaat maksavat käynnit Kotipeuran tuntihinnaston mukaan. Myös yksityisen kotihoidon säännöllisille asiakkaille laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma, joka säilytetään paperisena palveluohjaajan huoneessa lukkojen takana.

2. Riskienhallinta ja arviointi

Kotipeuran kotihoidon jokainen työntekijä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa päivittäisessä työssä kohtaamiinsa riskeihin. Kotihoitomme asiakasryhmä on hyvin iäkästä (keski-ikä 89 v), heidän toimintakykynsä on laskenut ja osalla heistä on kognition alenemaa. Näiden lisäksi asiakkaiden muistisairaudet on huomioitava riskienhallinnassa.

Sisäiset riskit:

- ✓ Päihteiden käyttö; tupakointi, alkoholi, huumaavat aineet ja lääkkeet
- ✓ Paloturvallisuus; kynttilät, hella, mikro, silitysrauta, rikkinäiset sähkölaitteet
- ✓ Vesivahingot; auki jäävät hanat, tukkeutuneet viemärit
- ✓ Väkivalta; henkinen, fyysinen – ja / tai taloudellinen väkivalta
- ✓ Tartuntataudit
- ✓ Tapaturmat; liukastumiset, kaatumiset

Ulkoiset riskit:

- ✓ Talon ulkopuoliset uhat; huijaus yritykset, varkaudet, ilkivalta, väkivalta
- ✓ Paloturvallisuus

Kaikkiin havaittuihin riskeihin pitää jokaisen työntekijän reagoida ja ilmoittaa niistä eteenpäin. Henkilöön kohdistuvissa riskeissä asia otetaan avoimesti esille asiakkaan kanssa. Huoli ilmoitus Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaalityöntekijälle tehdään matalalla kynnyksellä. Puuttumalla riskeihin nopeasti vältetään mahdollisten aiheutuneiden vahinkojen suuruus. Tartuntatauti epäilyssä ohjeistetaan asiakkaita ja toimitaan saatujen viranomaisohjeiden mukaisesti.

Peurankallion senioritalon yleisissä tiloissa tehdään vuosittain turvallisuuskävely, jossa arvioidaan riskit ja tarvittavat korjaustoimenpiteet. Ulkopuolisista häiriöistä ilmoitetaan viranomaisille. Rajaamalla pääoven aukioloaikaa, korjaamalla mahdolliset lukkoviati, sisäänkäyntien kameravalvonnalla ja toimivalla valaistuksella pienennetään ulkopuolisia riskitekijöitä.

Henkilöstöön liittyvät riskit:

- ✓ Osaavan henkilöstön saaminen
- ✓ Suorituskyky ja osaaminen; rekrytoinnin yhteydessä tarkistetaan JulkiTerhikistä ammattinimike ja työntekijä esittää tarvittavat todistukset (lääkeosaaminen).
- ✓ Tartuntataudit; tartuntatautilaki 48a
- ✓ Epäasiallinen käyttäytyminen

Osaavan henkilöstön saamiseksi myös tulevaisuudessa teemme tiivistä oppilaitosyhteistyötä ja käytämme sekä sosiaalista mediaa että rekrytointialustoja markkinoinnissa.

Lähtökohtana on, että ammattihenkilö vastaa omasta ajantasaisesta osaamisestaan ja esihenkilöt mahdollistavat perehdytyksen sekä työtehtävien vaatiman täydennyskoulutuksen lääkeosaamisen, hoidollisenosaamisen (mm. ensiaputaidot, saattohoito, TunteVa) laiteosaamisen ja tietojärjestelmäosaamisen alueilla.

Työterveyshuollon kanssa tehdään yhteistyötä, jos havaitaan ongelmia henkilön kyvyssä suoriutua tehtävässään ja ne liittyvät fyysiseen tai psyykkiseen toimintakykyyn. TampereMissiossa on käytössä varhaisen tuen keskustelu, joka on esimiehen ja työntekijän välinen keskustelu. Varhaisen tuen keskustelun tavoitteena on työntekijän työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukeminen. Mahdollisiin havaittuihin väärinkäyttöksiin puututaan matalalla kynnyksellä esimiehen toimesta asianomaisen kanssa. Kotipeuran kotihoidossa tuetaan henkilökunnan jaksamista ja edellytyksiä toimia työtehtävissä mahdollistamalla yhteisöllinen työvuorosunnittelu. Tartuntatauteja ehkäistään tarjoamalla henkilökunnalle tarvittavat suojavälineet ja veloitetaan toimimaan annettujen ohjeiden tai viranomaismääräysten mukaisesti. Toimintaohjeita noudattamalla varmistetaan sekä henkilökunnan että asiakkaiden turvallisuus.

Dokumentointi ja tiedonkulku

Dokumentointia säätelevät mm. henkilötietolaki (523/1999), laki sosiaalihuollon asiakaskirjoista (254/2015) ja sosiaalihuoltolaki (1301/2014). Jokaista Kotipeuran kotihoidon työntekijää sitoo palvelusuhteen tai muun työtehtävän aikana ja sen päätyttyä salassapitovelvollisuus. Vaitiolositoumuksen rikkomisesta voi seurata sakko tai vankeusrangaistus.

Hyvä dokumentointi asiakastietojärjestelmään on perusta turvallisuusrikkien hallinnalle. Oikea aikainen ja kattava kirjaaminen asiakastietojärjestelmään takaa asiakkaan laadukkaan ja turvallisen hoidon sekä hoidon jatkuvuuden. Tietoturvariskit minimoidaan kirjaamalla ainoastaan asiakastietojärjestelmään.

Asiakkaalla on omia tietojaan koskeva tarkastusoikeus. Asiakkaalla on myös oikeus vaatia virheellisen tiedon oikaisua tai poistoa. Hoidon kannalta tarpeellisia, terveydenhuollon ammattihenkilön perusteltuja johtopäätöksiä ei kuitenkaan muuteta.

Asiakas ja läheiset

Kotihoidon asiakas ja hänen läheisensä otetaan vahvasti mukaan hoidon suunnitteluun ja toteutukseen. Turvallisen hoidon toteutuminen on kuitenkin Kotipeuran työntekijöiden vastuulla. Ammattilaisen on hyvä tunnistaa asiakkaan osallistumiseen ja toimintakykyyn liittyvät riskit, esimerkiksi ristiriidat hoidon tarpeesta. Kotihoidon asiakkaan itsemääräämisoikeus tulee huomioida hoidon aloittamisessa ja suunnittelussa turvallinen hoito huomioiden.

Rajoittamistoimenpiteet

Mahdollisissa rajoittamistoimenpiteissä ollaan yhteydessä hoitavaan lääkäriin, joka määrää mahdollisen laitaluvan tai kotikaranteenin. Luvan määrääminen edellyttää aina kirjallista dokumentaatiota asiakkaan hoidollisesta tilanteesta.

3. Potilasvahinkoilmoitukset ja vahingonkorvaus

Peurankallion toimintatapoihin kuuluu asiakaspalautteen käsittely avoimesti yhdessä asiakkaan kanssa. Jos asiakas ei asian käsittelyn jälkeen ole tyytyväinen, niin hän voi olla yhteydessä TampereMission tai Pirkanmaan hyvinvointialueen potilasasiamieheen. Potilasasiamies neuvoo ja tarvittaessa avustaa asiakasta, jos hän on tyytymätön saamaansa hoitoon tai kohteluun. Lisäksi potilasasiamies neuvoo ja tarvittaessa avustaa asiakasta muistutuksen, kantelun tai Potilasvakuutuskeskukselle tehtävän potilasvahinkoilmoituksen teossa.

Kotihoidon käynnin yhteydessä tapahtunut aineellinen vahinko korvataan aina asiakkaalle. Päätöksen korvauksen suuruudesta tekee yksikön johtaja.

4. Osaamisen varmistaminen

Perehdytys ja työnopastus

Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään Kotipeuran kotihoitoon ohjaajan ja perehdytyskansion avulla. Hyvä perehdytys parantaa asiakkaan ja työntekijän turvallisuutta. Perehdytyksessä apuna on perehdytys suunnitelma, johon kirjataan eri osa-alueet suoritetuiksi. Suunnitelman osa-alueet koostuvat muun muassa talon yleisistä ohjeista, turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta ja asiakastyötä koskevista dokumenteista.

Koulutus

Kotipeuran työntekijöiden ammattitaitoa pidetään yllä järjestämällä sisäistä koulusta; TunteVa, verkostokoulutukset, ensiapu ja lääkehoito. Lisäksi jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu, jossa kartoitetaan työntekijän kehittämis- ja koulutustarpeet. Työnantaja mahdollistaa joka vuosi kotihoidon työntekijöiden ammattitaitoa kehittävän ja ylläpitävän jatkuvan kouluttautumisen.